

Helyettesíthetőség az egyres termékcsoportok között

Kőszegi Tamás
PTE KK Laboratóriumi Medicina Intézet
2011

Alapelvek – komplementer módszerek alkalmazása

- Evidence-based medicine (EBM) elvei érvényesek!
- Modern gyógyszeres terápia kontra komplementer terápia kérdése

Alapelvek – komplementer módszerek alkalmazása

- Orvosi diagnózis ismerete, általában krónikus, életet közvetlenül nem veszélyeztető betegségek
- Lehetséges interakciók ismerete
- Párhuzamosan végzett gyógyszeres terápia ismerete
- Lehetőleg törzskönyvezett gyógyszer vagy OGYI engedélyes termék alkalmazása

Alapelvek – komplementer módszerek veszélyei

- Kisgyermekkor: modern terápia elhagyása, helyettesítése
- Malignus daganatok: modern kezelés helyettesítése, táplálék kiegészítők, „rákellenes” szerek túlértékelése
- Túladagolás, együttes gyógyszeres kezelés: vérzés, máj- vesekárosodás, hiperglikémia, anafilaxiás reakciók

Laboratóriumi monitorozás

szükséges

- Felsőlégtúti infekciók: gyulladáshos markerek, vérkép, süllyedés, vas, transzferrin, PT (INR)
- Emésztőrendszeri betegségek: ion háztartás, sav-bázis egyensúly, Ca, vérkép, gyulladáshos markerek
- Diabetes (2): plazma glukóz, HgbA1c, C-peptid, mikroalbuminuria, vesefunkció
- Autoimmun betegségek: CRP, süllyedés, komplement rendszer, autoantitestek

Table 7
Potential Interactions Between Various Dietary Supplements and Nutraceuticals
and Some Common Conventional Medications*

Medication	Dietary supplements and nutraceuticals
Anticonvulsants	Borage oil, evening primrose oil, shankapulshpi, biotin, folate, vitamins B ₆ and D
Barbiturates	Valerian
Benzodiazepines	Valerian, kava root, grapefruit juice
Bisphosphonates	Bonemeal, calcium, ipriflavone, iron, magnesium
Corticosteroids	<i>Aloe latex</i> , buckthorn bark and berry, cascara, fenugreek, licorice root, <i>Ephedra</i> , <i>Echinacea</i> , zinc
Cyclosporine	St. John's wort
Digoxin	Digitalis, <i>Ephedra</i> , guar gum, hawthorn, licorice root, pectin, psyllium, kyushin, plantain, uzara root, ginseng, St. John's wort
Estrogens	Androstenedione, grapefruit juice, chasteberry, fenugreek, licorice root, <i>Panax</i> <i>ginseng</i> , saw palmetto, Siberian ginseng
Glitazones	Inositol, niacin
Heparin	Goldenseal
Insulin	Chromium, ginseng

Kölcsön- hatások

Nutraceutical Guidelines,
***Endocr Pract.* 2003;9(No. 5) 427**

Iron	St. John's wort, saw palmetto
Lithium	Caffeine, coffee, guarana, psyllium
Metoclopramide	Chasteberry
Oral contraceptives	St. John's wort
Oral hypoglycemics	α -Lipoic acid, devil's claw, <i>Ephedra</i> , fenugreek, feverfew, garlic, ginger, Gotu Kola, guar gum, horse chestnut seed, licorice root, <i>Panax ginseng</i> , psyllium, Siberian ginseng, stinging nettle, karela, inositol, niacin
Proton pump inhibitors	Bonemeal, calcium, indole-3-carbinol, iron, vitamin B ₁₂
Spirolactone	Licorice
SSRIs†	St. John's wort
Statins	Red yeast (<i>Monascus</i>), grapefruit juice, pectin, coenzyme Q10, vitamin C
Tetracycline	Calcium, iron, manganese, magnesium, pectin
Theophylline	Ipriflavone, vitamin B ₆
Thiazides	<i>Ginkgo biloba</i>
Thyroid hormone	Bugleweed, red yeast, kelp, calcium, iron, bonemeal
Warfarin	Garlic, <i>Ginkgo biloba</i> , devil's claw, dong quai, <i>Panax ginseng</i> , vitamin E, feverfew, vitamin K, borage oil, <i>Chlorella</i> , coenzyme Q10, curcuminoids, evening primrose oil, flaxseed oil, tocopherols, hemp seed oil, inositol, iodine, niacin, psyllium, tiratricol, wheat and barley grass, chondroitin

Kölcsön- hatások

**Nutraceutical Guidelines,
Endocr Pract. 2003;9(No. 5) 427**

Komplementer gyógyítási rendszerek

- Fitoterápia
- Hagyományos kínai orvoslás
- Intenzív táplálkozástérapiák
(minden növény „potenciálisan” gyógynövény)
- Homeopátia
- Aromaterápia
- Mikrobiológiai terápiák
- Orális enzimterápia

Intenzív táplálkozástérapiák

- „Overnutrition”: a szervezet számára hasznos nutriensek többlet-bevitele és a káros komponensek kiiktatása

Zömében növényi protektív anyagok bevitele és ásványi egyensúly megteremtése

- Irányított katabolizmus: böjtkúrák a felesleges és káros komponensek fokozott kiürítése

Homeopátia

- Vitatott gyógymód, ingerterápia, jelátadás
- Placebo hatás?
- Más terápiás beavatkozással együtt nem használatos
- Veszélytelen
- Saját diagnosztikus rendszerrel bír
- Csak homeopátiás módszerrel történő diagnózis után adható (kiképzett homeopata orvos)

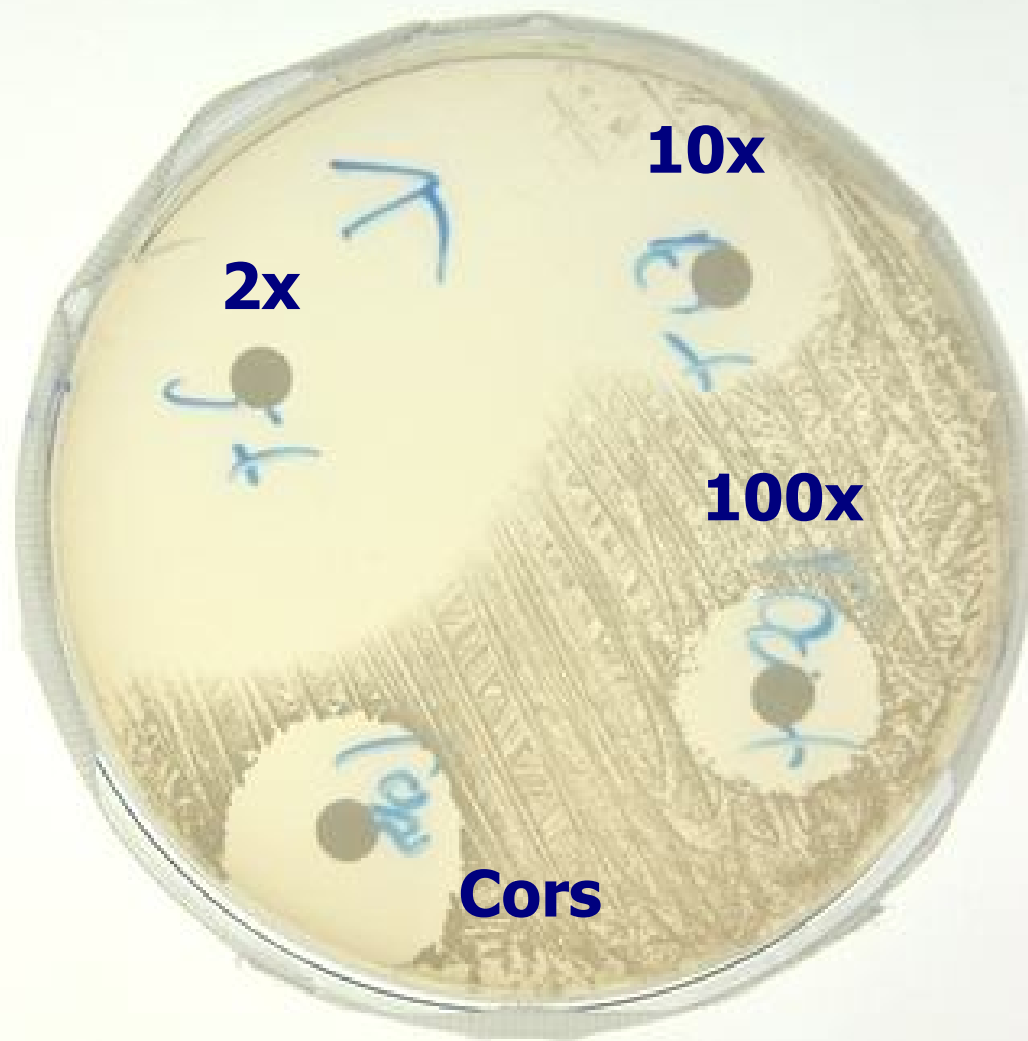
Aromaterápia

- Illóolajokkal történő kezelés
- Elsősorban külsőleges használatra
- Belsőleg kisgyermekkorban nem javasolt, felnőtteknél is orvosi ellenőrzés mellett
- Anafilaxiás reakció veszélye

- Hatékony antimikróbás terápia

Aromaterápia

Thymus vulgaris
Illóolaj hígítás etanollal

Staphylococcus aureus

Kontroll: Corsodyl

10ul/korong

MRSA ellen is!

Helyettesíthetőség – Antibiotikumok

Fitoterápia

- A07 Hasmenés, gyulladáso
bélbetegségek

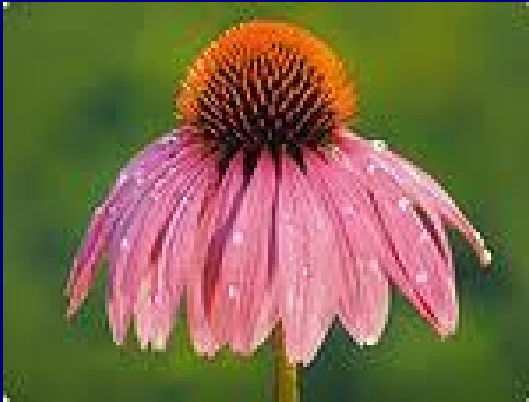
Agrimonia eupatoria, *Salvia officinalis*

Helyettesíthetőség – immunstimulánsok, nyákoldók

Fitoterápia

- R05 Köhögés és „meghűlés”
Echinacea fajok, Plantago fajok

Helyettesíthetőség – immunrendszerre ható szerek

Telítetlen zsírsavak

- L Immun modulátorok

Gamma linolénsav (GLA): *Oenothera biennis*,
Borago officinalis, *Ribes nigrum* mag olajok

Helyettesíthetőség – adjuváns daganat terápia

Homeopátia

- L A kemo - radioterápia nyálkahártya mellékhatásainak csökkentése

Traumeel S (Atropa belladonna, Arnica montana, Echinacea purpurea, Hypericum perforatum) szájöblögető szer

Fitoterápia és rheumatoid arthritis - EBM

There is moderate evidence that oils containing GLA (evening primrose, borage, or blackcurrant seed oil) afford some benefit in relieving symptoms for RA

www2.cochrane.org/reviews/en/ab002948.html

Fitoterápia és irritábilis bél szindróma - EBM

Some herbal medicines may improve the symptoms of irritable bowel syndrome. However, positive findings from less rigorous trials should be interpreted with caution due to inadequate methodology, small sample sizes, and lack of confirming data.

<http://www2.cochrane.org/reviews/en/ab004116.html>

Homeopátia és daganat terápia mellékhatásainak csökkentése - EBM

Two studies with low risk of bias demonstrated benefit: one with 254 participants demonstrated benefits from calendula ointment in the prevention of radiotherapy-induced dermatitis, and another with 32 participants demonstrated benefits from Traumeel S (a complex homeopathic medicine) over placebo as a mouthwash for chemotherapy-induced stomatitis.

<http://onlinelibrary.wiley.com/o/cochrane/clsysrev/articles/CD004845/frame.html>

Összegzés

- Csak garantáltan ismert összetételű, tisztaságú és minőségű termék alkalmas helyettesítésre
- Táplálék kiegészítőt lehetőleg ne adjunk
- Támaszkodjunk a tudományos eredményekre és a klinikai tapasztalatokra
- A népgyógyászati megfigyelések is hasznosak lehetnek
- A gyógyítás művészet, hallgassunk az intuíciókra is